

Djeca Bolonje II Malo stariji, malo mudriji

Prije gotovo 3 godine Republika Hrvatska počela je vrlo ambiciozne reforme kojima bi se trebao unaprijediti sustav i način studiranja, te olakšati put dolaska do diplome. Naravno, riječ je o Bolonjskom procesu, koji je najveća reforma visokog obrazovanja u Europi nakon Drugog svjetskog rata. Taj proces ne bi trebao utjecati samo na studente i nastavnike, nego i na tržište rada i društvo u cjelini. Svrha je samoga procesa uspostaviti jedan veliki prostor visokog obrazovanja u Europi. Promjene koje se uvode su velike, a je li Hrvatska spremna ušla u tako jedan veliki projekt dalo bi se dosta polimizirati. Ipak ovdje se nećemo baviti tim pitanjem, nego opisati koje je konkretne promjene Bolonjski proces donio na našem fakultetu.

Promjena je u svakom slučaju dosta. Neke su dobre, neke manje dobre. Svakako bi htjeli istaknuti stvari koje su pozitivno utjecale na način studiranja, ali i kritizirati neke loše u nadi da će se one loše za buduće naraštaje ispraviti.

Najveća promjena je produljenje trajanja studija s pet na šest godina. Glavni je cilj toga bio rasteretiti gradivo na pojednima godina, osobito onim prvim. Koliko je to zapravo pošlo za rukom dalo bi se raspravljati, jer većini ipak nije jasno što se to točno toliko rasteretilo na drugoj i trećoj godini. Na drugoj polaganje histologije, morfologije, mikrobiologije, fiziologije, patologije i karijesologije mnogima ne zvuči kao rasterećenje. Slična je stvar i s trećom godinom kada studenti na kraju godine trebaju polagati farmakologiju, patofiziologiju, internu medicinu, dok četvrta godina zapravo ostaje bez pravih velikih ispita. Sve nas zanima zašto se interna nije mogla prebaciti na četvrtu godinu, patologija na treću i sl. Sadašnje stanje na trećoj bit će svakako najzanimljivije pratiti tijekom ljetnog i jesenskog ispitnog roka, koji bi prema novome trebao biti skraćen do 15. rujna kada službeno počinje nova akademska godina. Što se tiče rasporeda slušanja predmeta promjena je svakako dosta. Tako se npr. histologija više ne sluša prvi i drugi semestar nego drugi i treći, fiziologija se sluša treći i četvrti, a prije se slušala drugi i treći semestar, farmakologija i patofiziologija peti i šesti, a ne kao prije četvrti i peti semestar, dok su imunologija i socijalna medicina premještena sa četvrte na drugu godinu.

Uvedeni su i neki novi predmeti poput karijesologije, koja studentima koji ne studiraju prema Bolonjskom procesu neće biti poznata, jer oni to gradivo polažu na kraju studija u sklopu dentalne patologije. Prednosti su što na kliniku dolazimo s mnogo većim teorijskim znanjem, a nedostatak je napamet učenje podataka o kliničkim i histološkim izgledima procesa koje većina od nas nije ni vidjela kako izgledaju. To su kao nedostatak uočili i profesori na ispitu. Novosti su i nekoliko novih izbornih predmeta poput "Osnove rada na računalu" na prvoj, "Opća i socijalna sto-

matologija" na drugoj i "Funkcionalni aspekti pušenja" na trećoj godini.

Bolonjski proces uvodi i ECTS bodove (European Credit Transfer System). Temeljni razlog uvođenja toga sustava jest stvaranje usporedivih i čitljivih studijskih programa u europskim državama. Time se potiče akademska pokretljivost, posebice studenata, a primjena sustava sveučilištima uvelike olakšava organizaciju i reviziju njihovih studijskih programa. Malo nam je nejasan raspored tih bodova među pojedinim predmetima. Tako anatomija nosi ogromnih 21,5 bodova, a histologija samo 7,5. karijesologija nosi 0,8 bodova, a izborni predmet opća i socijalna stomatologija 1 bod, iako mislimo da smo svi više vremena izdvojili za učenje karijesologije.

Jedna od značajki Bolonjskog procesa jest olakšati studentima polaganje samih ispita, na način da se podijele na manje dijelove koji se polažu u obliku kolokvija, bilo pismenih ili usmenih. Oni nažalost nisu uvedeni za sve predmete, a za one koje jesu na pojedinim predmetima ne vidimo njihovu svrhu, jer studente ne oslobađaju tog dijela gradiva nego samo uvjetuju dobivanje potpisa. Ipak svakako pozitivna stvar i veliki pomak uveden je ove godine na fiziologiji. Gradivo je podijeljeno na 5 cjelina. Nakon svake cjeline je veliki kolokvij koji, ako ga student položi, oslobađa polaganja tog dijela gradiva na kraju. Zalaganjem na seminarima i nazočnošću na predavanjima dobivaju se dodatni bodovi koji se pripisuju bodovima s kratkih kolokvija koji se pišu nakon vježbi, te velikim kolokvijima na kraju cjelina. Oni svi zajedno sudjeluju u stvaranju konačne ocjene. Ove godine ukinut je pismeni iz histologije, koji se prošle mogao polagati u dva dijela, H1 i H2. H1 se polagao u listopadu i olakšavao je polaganje završnoga dijela ispita, jer studenti koji su ga položili u pismenom polagali su samo drugu polovicu gradiva, to jest H2. Prednosti su što je sam pismeni djelomice rasterećivao i onako teški usmeni. Ove godine pismenog nema što je za one studente koji se na pismenom najbolje ne snalaze i pozitivna stvar. Loše je u tome što studenti počinju slušati drugu polovicu gradiva, a još nisu svladali osnove iz prethodnog semestra što komplicira praćenje predavanja i vježbi, jer je prošla generacija ipak s određenim znanjem krenula slušati drugu polovicu gradiva. Problem histologije je što se sluša drugi i treći semestar tako da većina nije u tijeku s gradivom od prethodnog semestra, jer tijekom tog razdoblja većini su ipak prioriteti anatomija, kemija, biokemija... Za histologiju možemo reći da je riječ o velikome ispitu za koji je potrebno izdvojiti dosta vremena. Savjetujemo. Nemojte slušati priče nekih starijih kolega kako su ispit riješili u 2 tjedna (jer to je teoretski nemoguće, a kamoli u praksi). Ako počnete kasno učiti za ispit mogli bi se neugodno iznenaditi kada se gradivu iz histologije dodaju još preparati koji se

KANTINA "KOD MARE" STVARNO JE SUPER JER

-kod nas možete popiti kavu,
pojesti sandwich s prijateljima ili
asistentom koji vam se sviđa

-ovdje možete organizirati
domjenak kad jednom
diplomirate, magistrirate,
doktorirate, itd.

-organiziramo catering i izvan
prostorija kantine

-u kantini je uvijek opuštena i
prigodna atmosfera

kantina je naš ovlaštenu
distributer

moraju svladati te ispitna pitanja iz embriologije. Riječ je o ispitu zbog kojeg mnogi padnu godinu, ako ga ne polože na vrijeme.

Novosti su uvedene na biokemiji koja prema novome postaje uvjet za upis druge godine, te na morfologiji. Od prošle akademske godine uvedeni su kratki mali kolokviji od desetak pitanja, gdje studenti polažu gradivo vezano za prethodne vježbe. Ako se kolokviji ne polože student mora na pismeni koji uvjetuje izlazak na usmeni. Zamisao nije loša, jer prisiljava studente da tijekom cijele godine bar nešto uče. Osobito to nije loše za predmet poput morfologije, koji je prvi stručni ispit koji polažemo, pa ga je svakako dobro što bolje svladati, jer će nas to gradivo pratiti do kraja studiranja i poslije u životu. Svakako što ga bolje naučite bit će vam lakše na predklinici. Naime, tu je uvedeno dosta promjena tako da će vam znanje s morfologije dobro doći i poštedit će se crvenjenja pred voditeljem vježbe ako na neko banalno pitanje iz morfologije ne budete znali odgovor. Tako da priče o tome kako ćete morfologiju naučiti u tramvaju na putu do faksa ostavite za viceve iz žute sonde.

Već smo spomenuli predkliniku na kojoj su svakako došlo najviše do izražaja problemi Bolonjskog procesa. Osjetit ćete blagi kaos i gužvu. Sve su vježbe obvezatne tako da si nemojte dopustiti izostanke jer nadoknadu u drugoj grupi nećete moći ostvariti zbog pomanjkanja mjesta u vježbaonicama. Na vježbama također nemojte ići linijom manjeg otpora i dopuštati da vam demonstratori odrađe dobar dio posla (čitav) jer sve vježbe na predklinici su dragocijene i služe vam ponajprije kako bi vas pripremile za kliniku. Novost Bolonjskog procesa su kolokviji koji će vas tjerati da gradivo stalno ponavljate. Loša strana je što nećete biti oslobođeni polaganja završnog kolokvija na kraju semestra, unatoč tome što ste ih uspješno položili tijekom semestra. Mislimo kako je bit Bolonje da se studentima rastereti gradivo i olakša polaganje ispita u ma-

njim segmentima, a ne da sve položeno moramo polagati ponovno na kraju godine. Tako je krajem petoga mjeseca prošle akademske godine slijedilo "ugodno" iznenađenje kada su se niotkud pojavila 3 nova uvjeta (mobilna i fiksna protetika, te restaurativna stomatologija). Zato se i vi nemojte iznenaditi ako usred godine dobite čak i neki novi predmet poput fizike part II. ☒Da znamo, položili se fiziku na prvoj godini, ali geslo kod nas je: „Ponavlanje je majka mudrosti“. Tako da prostora za proširenje i utvrđivanjem znanja iz tog dijela gradiva još ima.

Dosta polemika prošle godine izazvala je patologija koja obično dolazi kao šećer na kraju druge godine, ali nemojte gubiti živce ako vam ostane za jesenski rok jer rijetkima uspijeva položiti je prije. Veliki problem s patologijom je nelogičan redoslijed polaganja predmeta. Naime, dolascima na predavanja većina će vas shvatiti da nema veze o čemu profesor priča. Predavanja obiluju slikama histoloških preparata, a većina nas kada počne slušati patologiju nije još knjigu iz histologije ni vidjela. Također, vježbe se svode na predavanja (jer ih u biti i nema, a ni seminara) što se na kraju pokaže lošim jer studenti na ispitu na pitanja o izgledu pojedinih patoloških procesa ne znaju odgovore. Vrlo je teško iz knjige naučiti gradivo o izgledu pojedinih patoloških procesa dok se predavanja i seminari svode na prelistavanje Metroa i rješavanje križaljki.

U zaključku možemo reći kako smo nezadovoljni nelogičnim i nejasnim rasporedom slušanja i polaganja pojedinih predmeta. Želja nam je da u stvarnosti sažive temeljni ciljevi zbog kojih je počeo bolonjski način studiranja. U prvome redu da tijekom semestra na vježbama i predavanjima usvojimo što više znanja tako da nam pripreme za same ispite budu lakše i kraće. Pri tome želimo da nam osnovna znanja i smjernice u svim predmetima budu izdvojena i istaknuta kao temelj usvajanja novih vještina i uspješnog svladavanja naše struke.

Mirko Soldo
Nika Španović